

MUINSUSKAITSEAMET

Muuseumide Kiirendi 2027

11. SEPTEMBER KELL 10:00 – 12:00

Päevakava

1. Muuseumide kiirendi 2027 taotlusvoorude ülevaade (Mirjam Krull, Muinsuskaitseamet)
2. Muuseumide kiirendi kogemuslood:
 - Mari Niitra, Juhan Liivi Muuseum - püsinäituse projekt
 - Iti Niinemets, Noorsooteater – ligipääsetavuse projektid
3. Komisjoni tutvustus
4. Küsimused

2027 taotlusvoorude ülevaade

- Eelarve: 693 835 eurot
- Taotluse tähtaeg: 16. november 2026

Kiirendi toetuse eesmärk on aidata muuseumidel luua suurepärane muuseumikogemus, mis on kaasav ja ligipääsetav nii sisult kui vormilt, külastajakeskne ning kõnetab tänapäeva publikut.

Projekt peab olema peale käivitamist isetasuv.

Muuseumide kiirendi 2026 kokkuvõte

- Vooru eelarve: 751 509 €
- Nõuetele vastavaid taotlusi: 44
- Rahastatud taotlusi: 11
 - Ligipääsetavuse projektid: 4
 - Püsinäitused: 4
 - Turundus- ja arendustegevused: 3
- Suurim toetus: 157 000 €
- Väikseim toetus: 16 320 €

Nõuded taotlejale

- Taotlejaks võib olla muuseum, mis vastab muuseumiseaduse § 2 lõikes 1 sätestatud mõistele.
- Taotleja peab olema tegutsenud muuseumina ja olnud külastajatele avatud vähemalt kolm aastat enne taotluse esitamise tähtpäeva
- Taotleja on teinud avalikult kättesaadavaks pakutavate teenuste ligipääsetavuse kirjelduse
- Taotleja on teinud avalikult kättesaadavaks muuseumi kogumispõhimõtted;
- Taotlejal ei ole maksu- või maksevõlga riigi ees või see on ajatatud; ta ei ole pankrotis, likvideerimisel ega sundlõpetamisel ning tal ei ole kehtivat äriregistrist kustutamise hoiatust; ta ei ole raskustes olev grupierandi määruse artikli 2 punkti 18 tähenduses; tal ei ole täitmata kohustusi toetuse andja ees; tal ei ole majandusaasta aruande esitamise võlga

Toetatavad tegevused/projekti liigid

1. Püsinäitused (uute näituste loomine, olemasolevate näituste uuendamine, ettevalmistavad tegevused)
2. Teostatavus- ja tasuvusanalüüsid
3. Turundus- ja/või arendustegevused, mis aitavad tõsta külastajate arvu ja seega omatulu
4. Muuseumikeskkondade ligipääsetavuse suurendamine ja näituste regionaalse kättesaadavuse suurendamine

Ligipääsetavuse nõue

Toetuse andmise tulemusel on paranenud muuseumide avalikkusele pakutavate teenuste kvaliteet, sihistatus, kättesaadavus ja ligipääsetavus.

Kõikide projektide puhul peab olema lisatud ligipääsetavuse kirjeldus.

Selgitus: taotluses palume kirjeldada, kuidas on vastavalt projekti iseloomule tagatud ligipääsetavus erinevate vajaduste ja kasutajagruppide lõikes (nt füüsiline ligipääs, visuaalne ja auditiiivne tugi, lihtsustatud selgitused, alternatiivsed kogemisviisid).

Toetuse tingimused

1. Toetatav tegevus ei tohi olla enne taotluse esitamist lõpetatud või täielikult ellu viidud.
2. Üks muuseum = üks taotlus. Erandiks on filiaalid, mis paiknevad geograafiliselt eraldi.
3. Üks taotlus = üks tegevus.
4. Taotluse esitamine: Ühele ja samale projektile võib toetust taotleda üks taotleja.
5. Toetuse minimaalne summa on 5000 eurot projekti kohta, v.a ligipääsetavuse suurendamine, mille puhul on minimaalne toetus 1000 eurot projekti kohta.
6. Kaetakse kuni 100% projekti abikõlblikest kuludest (aga võrdsete taotluste puhul eelistatakse taotlust, millel on suurem oma- ja kaasfinantseerimise määr).
7. Püsinäituste projektide puhul kaetakse kuni 80% abikõlblikest kuludest. 20% peab toetuse saaja katma vahenditest, mis ei ole riigi, kohalike omavalitsuste või muude Euroopa Liidu institutsioonide toetus.

Abikõlblikkuse periood

1. Abikõlblikkuse periood võib alata 1. jaanuarist või taotluses märgitud hilisemast kuupäevast.
2. Püsinäituste, turundus- ja/või arendustegvuste ning ligipääsetavuse projektide puhul on abikõlblikkuse periood kuni 2 aastat (st kuni 31.12.2028).
3. Teostatavus- ja tasuvusanalüüside puhul kuni 1 aasta (st kuni 31.12.2027).
4. NB! Perioodi võib pikendada ainult üks kord ja seda mõjuvatel põhjustel.
5. Aruanne tuleb esitada 30 kalendripäeva jooksul peale projekti abikõlblikkuse perioodi.

Abikõlblikud kulud

Kulu on abikõlblik, kui see on tegevuste elluviimiseks vajalik, põhjendatud, tekib projekti abikõlblikkuse perioodil tehtavate toetatavate tegevuste käigus ja tasutakse toetuse saaja arvelduskontolt ning on tõendatud algdokumendiga.

Mitteabikõlblik kulu on näiteks:

- välislähetuse päevaraha;
- näituste transpordikulud väljaspool Eestit;
- esinduskulu ja kingitused;
- sularahas tasutud kulu;
- kulu, mis on toetuse saajale varem hüvitatud teistest meetmetest, riigieelarve, muu avaliku sektori või välisabi vahenditest.

Taotluse esitamine

Taotlus peab sisaldama lisaks üldandmetele järgmisi andmeid:

- projekti eesmärk ja projekti liik
- arenguhüppe kirjeldus ja tegevused
- oodatavad tulemused ja lisandväärtus
- projekti teostamise vajadus/hetkeolukorra kirjeldus
- ligipääsetavuse kirjeldus
- lähteolukorra kirjeldus
- projekti sotsiaal-majanduslik mõju ja majandusliku isetasuvuse analüüs
- projekti mõõdikud ja nende seire
- projekti sihtrühmad
- projekti teostajad

Projekti mõõdikud ja nende seire

Taotluses tuleb näidata, kuidas hinnatakse projekti mõju avalikkusele pakutavate teenuste kvaliteedile, sihistatusele, kättesaadavusele või ligipääsetavusele.

Mõõdik – mida hinnatakse?

Algtase ja sihttase – milline on olukord enne projekti ja millist tulemust soovitakse saavutada?

Mõõtmise viis – kust ja kuidas andmed saadakse?

Hindamise periood – millal tulemust hinnatakse?

Näiteid mõõdikutest

Projekti jätkusuutlikkus (slaid 1/2)

Projekt ei tohi tulevikus muuseumile kaasa tuua uusi püsikulusid, mida selle projekti enda tulud ei kata.

Tasuvusanalüüsis on oluline välja tuua, millised ajutised või püsikulud lisanduvad ning mis allikatest need kaetakse.

Kõrgelt hinnatakse projekte, mille puhul on taotluses selgelt ja realistlikult kirjeldatud edasist toimetamudelit ja mille tulud on kuludest suuremad.

Analüüsitav periood võiks projekti puhul olla 4 aastat.

Projekti jätkusuutlikkus (slaid 2/2)

Oluline on keskenduda sisule – tulude/kulude kasvu või konstantseks jäämise põhjus peab olema arusaadav kas sõnalises või tabeli vormis.

Tulude dünaamika peaks olema selge:

- Kas eeldatakse seoses käibemaksu tõusuga müügitulu vähenemist või tõstetakse teenuste hinda lisaks käibemaksu tõusule?
- Kas prognoositakse projektiga seonduvalt külastajate arvu suurenemist, eelarve tavaproгноosi lahusus (möödikud arengukavas)?
- Kas lisanduvad projektiga seoses uued programmid või teenused, mis on eraldi pileti eest?

Hindamismetoodika

Taotluseid hinnatakse nelja kriteeriumi alusel:

1. Projekti vastavus taotlusvooru eesmärgile ning arenguhüppe ulatus ja mõju (40 punkti)
2. Projekti ajakohasus, läbimõeldus, sealhulgas ligipääsetavus ning projekti teostajate professionaalsus ja haldusvõimekus (20 punkti)
3. Sihtrühma määratluse selgus ja kasusaajate arv (20 punkti)
4. Eelarve realistlikkus, kuluefektiivsus, kuluartiklite põhjendatus ning kaasfinantseerimise, sealhulgas muude avaliku sektori toetuste ja omafinantseeringu määr kogu eelarves kooskõlas riigiabi reeglitega (20 punkti)

Projekti jätkusuutlikkust ei hinnata iseseisvalt, hindamine toimub kriteeriumi 1 raames koos projekti vastavuse vooru eesmärkidele ja mõju analüüsiga

Muuseumide kiirendi kogemuslood

- **Mari Niitra**, Juhan Liivi Muuseum - püsinäituse projekt
2025 kiirendi: „Vaimulained/Vaimupained“
- **Iti Niinemets**, Noorsooteater – ligipääsetavuse projektid
2022 kiirendi: Nukuteatrimuuseumi rändnäitus
2026 kiirendi: rändnäitus „Teatrinuku anatoomia“

Komisjoni tutvustus

- Karen Jagodin – juhatuse liige, Eesti Arhitektuurimuuseum
- Mirjam Krull – muuseumivaldkonna spetsialist, Muinsuskaitseamet
- Mirjam Rääbis – juhataja, Muuseumide ja kunstipärandi osakond, Muinsuskaitseamet
- Ragnar Siil – partner ja tegevjuht, Creativity Lab OÜ
- Anu Viltrop – tegevjuht, MTÜ Eesti Muuseumiühing

MUINSUSKAITSEAMET

Soovime teile viljakaid
ideesid ja palju edu!

Küsimuste korral:
Mirjam.krull@muinsuskaitseamet.ee

